

Maivi Mantiola

Myyttien Amerikka – tarua ja totta

MYYYTTIEN AMERIikka – TARUA JA TOTTA

MAIVI MANTIOLA

**MYYT'TIEN AMERIKKA –
TARUA JA TOTTA**

© 2016 Maivi Mantiola

Päällys ja taitto: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-339-810-8

SISÄLLYS

ALUKSI		9
I	MYYTTI NIMELTÄ AMERIKKALAINEN UNELMA	13
II	AMERIKKALAISET – MAAILMAN USKON- NOLLISIN KANSA	18
III	MYYTIT – TOISILLE TARUJA, TOISILLE TOTUUKSIA	23
IV	AMERIKAN VIISI PERUSMYYTTIÄ	29
	Myytti Valitusta kansakunnasta	33
	Myytti Luonnonmukaisesta kansakunnasta	36
	Myytti Kristitystä kansakunnasta	38
	Myytti Tuhattuotisesta kansakunnasta	42
	Myytti Viattomasta kansakunnasta	47
	Haasteita perusmyynteille	53
	Afroamerikkalainen kokemus perusmyynteistä	56
	Paradigman muutos ja New Age -liike	59
V	MYYTTEJÄ KANSALLE KULTTUURI- HYPNOOSIN KEINON	69
	Oraali ja literaali kulttuuri	69
	Kulttuurinen ehdollistuminen ja kulttuurihypnoosi	74
	Kulttuurihypnoosin keinovalikoimaa	77

	Mitä keinoja kulttuurihypnotisoijat käyttävät	83
	Miten saan sanomani perille –	
	Billy Grahamin ristiretket	86
	Musiikilla hypnoosiin	89
	Talousskuplat – kouluesimerkki joukkojen hulluudesta eli joukkohypnoosista	93
VI	RAJASEUTUMYYTTI – OIKEUTUS MAAILMAN VALLOITUKSEEN	97
	Rajaseudun lapsia – uudisraivaajia ja metsästäjiä	106
	Rajaseudun tarinoita	110
	Cowboyita eli lehmipoikia ja sankareista ihanin	114
	Rakkautta kullankaivajakaupungissa	117
	Buffalo Bill – puhvelintappaja ja showmies	127
VII	KAKSI AMERIKKAA – POHJOINEN JA ETELÄ	131
	Amerikan löytäminen – mikä totta, mikä tarua	132
	Intiaaniprinsessa Pocahontas – Etelän aristokratian kantaäiti	137
	Kaksi Amerikkaa – Pohjoinen ja Etelä	141
VIII	PERUSTAJAISÄT JA KANSAKUNNAN SYNTY	145
	Ensimmäisistä ensimmäisiin – kenraali George Washington	149
	Thomas Jefferson – monipuolinen ja ristiriitainen filosofi	154

	Benjamin Franklin – käytännön mies	158
	Amerikan itsenäistyminen, Vapauden kello ja salaperäinen kreivi St.Germain	163
	Washington, D.C. – arkkitehtuuria ja salaisia symboleita	174
	Yhdysvaltain salainen tehtävä – the Secret Destiny of America	180
	Kotka, pyramidi ja numero kolmetoista – Yhdysvaltain esoteeriset symbolit	182
IX	RAKKAIMPIA MYYTTEJÄ – SALALIITTOJA JA MAAILMANLOPPUJA	194
	Maaailmanloppujen odotusta	197
	Peto ja sen merkki	206
	Nostradamus uudelleen tulkittuna	209
X	KOLME PRESIDENTTIÄ – YLIPAPPI, ARISTOKRAATTI JA ÄLYKKÖ	213
	Reaganin Amerikka – teokratiaa, astrologiaa ja voodoo-taloustiedettä	214
	Ronald Reagan – ylipappi Kaitselmuksen armosta	217
	Nancy Reagan – Ensimmäinen nainen astrologinsa armoilla	228
	Vaalikampanjointia numeroilla astrologian sijaan	237
	Pikkuleivät ratkaisevat presidentinvaalit	238
	George H.W. Bush – aristokratiaa ja salaliittoja	241
	Bill Clinton – presidentti median hampaissa	249
	Hillary Rodham Clinton – politiikan vahva nainen	257

	Media itsekriittisenä	263
	Bill Clintonin Zeus ja Hillary Clintonin Athena	267
	Ryhmäsielu Sethin ennustus	269
XI	AMERIKA – ILLUUSIOIDEN IMPERIUMI JA PROPAGANDAN SYNNYINMAA	272
	Illuusioiden imperiumi...	275
	... ja propagandan synnyinmaa	279
XII	KEITÄ TAI MILLAISIA AMERIKA- LAISET OVAT	289
	LOPUKSI	293
	KIRJALLISUUTTA	294

ALUKSI

Tutustuin Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin eli yleiskielessä Amerikkaan ja amerikkalaisiin sikäläisten ystävien ja tuttavien sekä median ja kirjallisuuden kautta asuessani ja matkaillessani maassa yli yhdentoista vuoden ajan. Eri maiden kulttuureista kiinnostuneena pyrin ymmärtämään niitä jokapäiväisen elämän taustalla vaikuttavia arvoja ja asenteita, jotka näyttivät olevan yhteisiä suurelle osalle maan kansalaisia.

Vakiintuneet ja usein virheelliset käsitykset, stereotypiat, eri kansallisuuksista ja heidän ominaisuuksistaan ovat valalla ihmisten mielissä siitä huolimatta, että matkailu on yleistynyt ja kielitaito lisääntynyt. Usein tutustuminen vieraan maan kulttuuriin jää vähäiseksi, ja näkökulma muovautuu sen mukaan, keiden kanssa on tekemisissä. Näin muodostuu kullekin mielikuvansa siitä, millaisia ovat ruotsalaiset tai virolaiset, venäläiset tai amerikkalaiset ja lukuisat muut kansallisuudet, joiden edustajia on tavannut tai joiden kanssa on tutustunut paremmin.

On itsestään selvää, että Amerikan kokoisesta satoja eri kansallisuuksia itseensä sulauttaneesta maasta, sen vallitsevasta yleiskulttuurista ja lukuisista eri alakulttuureista jokainen maassa asunut tai siellä matkaillut muodostaa

oman käsityksensä. Itä- ja länsirannikon, pohjoisen ja etelän erot käyvät ilmi jokapäiväisessä kanssakäymisessä, ja vaihto-oppilaan, liikeihmisen ja matkailijan Amerikka-kokemukset saattavat olla hyvinkin erilaiset. Kuitenkin amerikkalaisen yleiskulttuurin näennäisten erilaisuuksien taustalla piilevät kansalliset myytit ovat lähes kaikille amerikkalaisille yhteisiä. Maassa sukupolvien ajan asuneet sisäistävät ne jo lapsuudessa, ja maahan myöhemmin muuttaneet omaksuvat ne aikanaan.

Pyrkimykseni on tehdä selkoa amerikkalaisten perusmyyteistä, kertoa niiden perusteella kehittyneistä uusista myyteistä ja kuvailla, miten ne ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat edelleen. Kansan keskuudessa myyttien ja uskomusten sisäistämisen tekee mahdolliseksi kulttuurihypnoosi, jota käyttävät hyväkseen niin erilaiset vallanpitäjät kuin heidän vahtikoiransa media. Maan johtajat ovat poikkeuksetta julistaneet kansallisten myyttien totuuksia puheissaan, toimineet ja tehneet päätöksiään niiden perustalta. Myyttien vaikutus ulottuu niiden syntymäympäristöstä kaikille muille yksityisille ja julkisille elämänaloille, politiikkaan, talouteen ja yhteiskuntaan kokonaisuudessaan.

Vuosien mittaan kirjallisuuden, median ja omien havaintojeni pohjalta kertyneestä aineistosta olen valinnut myytteihin ja uskomuksiin liittyviä tarinoita omien mielityksieni mukaan, ja toivon, että ne kiinnostavat ja ehkä huvittavatkin lukijaa. Tärkeimmät lähteet olen maininnut tekstissä ja kirjallisuusluettelon jaotellut selvyiden vuoksi aiheittain.

Amerikan-vuosistani on jo aikaa, mutta myytit ja niistä kumpuavat arvot ja asenteet muuttuvat hitaasti ja vaikuttavat yhä, ja vain koko kansakuntaa järkyttävät tapahtumat

saattavat kärjistä ja nopeuttaa muutoksia. Lukijan mietittäväksi jää, millä tavoin Amerikan viisi perusmyyttiä ja niiden oheismyytit toteutuvat sekä maassa itsessään mutta myös maailmanlaajuisesti nykyään.

I MYYTTI NIMELTÄ AMERIKKALAINEN UNELMA

Amerikkalaisista myyteistä puhuttaessa ensimmäisenä monien mieleen tulevat sanat ”Amerikkalainen unelma” – the American Dream. Mielikuvaan toteutuneesta unelmasta kuuluu onnellinen amerikkalainen perhe omassa pienen puutarhan ympäröimässä esikaupunkitalossaan, auto tai kaksi ajotiellä ja työssään menestyvä perheenisä grillaa-massa herkullisia pihvejä takapihan patiolla hänen kauniin vaimonsa sekoittaessa salaattia ja kahden tai kolmen lapsukaisen leikkiessä nurmikolla aurinkoisena kesäisenä sunnuntai-iltapäivänä.

On totta, että tällainen näkymä on vallinnut toisen maailmansodan jälkeisen ajan Amerikan suurkaupunkien ympärille kehittyneissä lähiöissä, ja itse myytti, synnyttyään jo ennen sotaa, voimistui sen jälkeisinä parina vuosikymmenenä sodasta palanneiden sijoittautuessa työelämään ja maan talouden kasvaessa ennen näkemätöntä vauhtia.

Unelman juuret löytyvät jo maan vuosisatojen takaisessa asutushistoriassa. Uudessa Maailmassa eurooppalaiset maahan muuttajat ja uudisraivaajat voivat luottaa vain itseensä ja perheensä tukeen tiukan paikan tullen. Maan itenäistyttyä maan perustajaisien juhlallinen julistus kaik-

kien oikeudesta elämään, vapauteen ja onneen pyrkimiseen vahvisti vapauden ja riippumattomuuden tunnetta. Kau- niista sanoista huolimatta oikeudet eivät koskeneet kaikkia, vaan joitakin: ulkopuolelle jäivät maata omistamattomat miehet, kaikki naiset, maahan tuodut orjat ja heidän jälke- läisensä sekä maan alkuperäisasukkaat. Kahdessa ja puo- lessa vuosisadassa tilanteet ovat muuttuneet, ja lähes kaikki maan kansalaiset voivat nauttia mainituista oikeuksista.

Kirjassaan *Chasing the American Dream. Understanding What Shapes Our Fortunes* Amerikkalaista unelmaa tutkinut sosiologian professori Mark Robert Frank on tutkijakollegojensa kanssa todennut unelman avaimeksi amerikkalaisten identiteettiin niin yksilöinä kuin kansa- kuntana. Avaimen muodostavat usko jokaisen vapauteen toteuttaa omia mahdollisuuksiaan täydesti, usko talou- delliseen riippumattomuuteen ja optimismi, joka auttaa voittamaan mitkä tahansa vaikeudet tiellä menestykseen. Nämä kolme vakaumusta ulottuvat Amerikan kansalai- sen henkilökohtaisesta elämästä myös yhteiskunnalliseen järjestykseen, vapaaseen yritteliäisyyteen ja vapaisiin ta- lousmarkkinoihin olennaisena osana amerikkalaista elä- mänmenoa. Niitä tuodaan esiin ja toistetaan puheissa ja kirjallisuudessa, esittävässä taiteessa ja urheilussa sekä kaikilla muilla elämänaloilla siinä määrin, että Frankin mukaan usko Amerikkalaiseen unelmaan on verrattavissa uskontoon.

Professori Rank esittää lukuisia tilastoja siitä, mitä usko Amerikkalaiseen unelmaan on merkinnyt ja merkitsee edel- leen kansalaisten elämässä. Kovaan työntekoon taloudelli- sen riippumattomuuden takeena uskoo jopa 94 prosenttia kansasta. Hyvätuloinen työ tai yritykset takaavat oman kodin

omistuksen, laadukkaan terveydenhoidon, vakaat tulot myös eläköidyttyä sekä lasten koulutuksen. Näitä kriteereitä piti vuonna 1944 välttämättöminä silloinen presidentti Franklin Delano Roosevelt. Maan ensimmäisen afroamerikkalaisen presidentin Barack Obaman vaalislogan ”Yes, we can!” loi hänen hallituskautensa alussa luottamusta siihen, että ajat muuttuisivat paremmiksi varattomille kansalaisille ja erityisesti afroamerikkalaisille ja latinoille, ja hän muistutti niistä vuonna 2012 puheessaan senaatille ja kongressille.

Professori Rank huomauttaa, että uskonnon tarjoaman pelastuksen tavoin Amerikkalainen unelma tarjoaa toivon paremmasta huomisesta, kunhan vain tekee kovasti työtä. Unelmaan olennaisena osana kuuluva miltei rajaton optimismi ja usko tulevaisuudessa kaiken olevan paremmin on auttanut lukemattomia amerikkalaisia menestykseen vaikeuksista huolimatta. Jos odotukset eivät toteudu, syyksi epäillään henkilökohtaisen ahkeruuden, kykyjen tai työhön kohdistuvan oikeanlaisen asenteen puutetta. Syyt voivat kuitenkin olla ihmisestä itsestään riippumattomia. Rank toteaa, että 1970-luvulta työolosuhteet ovat muuttuneet: teknologian kehityksen myötä teollisuuden työtehtäviä on kadonnut, hyväpalkkaisen työn saanti on ollut vaikeampaa kuin aikaisemmin tai se on osa-aikaista, työedut huonommat ja työttömyysjaksot pidempiä. Vuoden 2007 talouskriisin seurauksena miljoonat amerikkalaiset ovat köyhtyneet ja Amerikkalainen unelma on ollut yhä vaikeampi saavuttaa.

Kyselyihin perustuvat tilastot osoittavat, että usko ”from rags to riches” eli ryysyistä rikkauksiin kovalla työllä elää silti vahvana edelleen: vuonna 2012 noin 70 prosenttia kyselyihin vastanneista uskoo saavuttavansa unelmansa elinaikanaan.

Vaikka onkin totta, että miljoonat amerikkalaiset ja maa-
han muuttaneet ovat saavuttaneet unelmansa riippumatta
köyhästä perhe- tai etnisestä taustastaan, sekä perheen ta-
loudellinen tila että etninen tausta vaikuttavat yhä nuorten
menestymiseen koulussa ja myöhemmin työelämässä. Pro-
fessori Rank toteaa, että julkisten koulujen rahoituksen tul-
lessa pääasiassa koulupiirin alueen kiinteistöveroista, va-
rakkaammilla asuntoalueilla koulut pystyvät tarjoamaan
parempaa opetusta ja opetusvälineitä kuin köyhemmillä
alueilla. Varallisuus ja etninen tausta vaikuttavat valkoisten
ja värillisten asuinalueiden ja vastaavasti koulujen eriyty-
miseen. Kun varakkaiden vanhempien jälkeläiset usein-
kin jatkavat opiskeluaan korkeammissa oppilaitoksissa,
vähemmän varakkailla ei tätä mahdollisuutta useinkaan
ole, mistä puolestaan seuraa ero mahdollisuuksista työ-
markkinoilla.

Professori Frank tulee päätelmään, että Amerikassa yk-
silön elämänkaari määräytyy pitkälti hänen vanhempinsa
ja asuinympäristönsä mukaan. Ne vaikuttavat hänen kou-
lutukseensa, työnsaantiin ja työuran rakentamiseen, mutta
myös terveyteen ja vaurauteen tai niiden puutteeseen.
Amerikassa, joka tunnetaan rajattomien mahdollisuuksien
maana – the Land of Opportunity – painotetaan yksilön
omia voimia ja kykyjä unelman saavuttamiseksi. Unelma
koskee yksilön eikä yhteisön kehitystä ja hyvinvointia,
mikä selittää osallistumisen hyväntekeväisyyteen, mutta
haluttomuuden rahoittaa hyvinvointia verotuksen kautta.
Unelmaa on tulevaisuudessa yhä vaikeampaa saavuttaa, el-
leivät seuraavat hallitukset panosta nuorten koulutukseen
liittovaltion varoista ja varallisuuserojen vähentämiseen
hallituksen toimenpiteillä. Ellei näitä ja muita uudistuksia

Amerikan Yhdysvaltojen neljän vuosisadan aikana syntyneet ja kehittyneet kansalliset myytit ja uskomukset elävät ja vaikuttavat maan kansalaisien arvoihin, asenteisiin ja toimintaan. Myyttien symbolit dollarin setelissä, tähtien ja raitojen kirjomassa valtakunnan lipussa ja hallintorakennusten patsaissa kertovat maan ennalta määrätystä kohtalosta ihmiskunnan johtajana uuteen Kultaiseen aikaan.

Tarinat Uuteen maailmaan saapuneista perustajaisista ja Lännen valloittajista sekä heidän suhteestaan maan alkuasukkaihin ja maahan tuotuihin orjiin ovat muovanneet amerikkalaisten mieliä aina näihin päiviin saakka. Pohjoisen ja Etelän asuttajien erilainen kokemus näkyy maan asukkaiden elämässä yhä.

Amerikkalaisille ominainen luovuus ja yritteliäisyys käy ilmi uusissa, usein uskomiskykyä venyttävissä myyteissä ja uskomuksissa. Poliittiset ja uskonnolliset johtajat käyttävät niitä taitavasti tavoitteidensa toteuttamiseen, ja media värittää ja levittää sanomaa hanakasti. Suotta ei Amerikkaa mainita illuusioiden imperiumina ja propagandan synnyinmaana.

Millaisia amerikkalaiset lopultakin ovat? Mikä on yhteistä, mikä erottaa? Toteutuuko Amerikkalainen unelma vauraudesta ja onnesta kaikille kansalaisille?

ISBN: 978-952-339-810-8

www.bod.fi

BoDTM
BOOKS on DEMAND